

Rozhovor – Jean Jacques Dupas

1) Pán Dupas, ako by ste celkovo zhodnotili Klubovú výstavu v Chržíne?

KV KPP prebehla vo veľmi príjemnej atmosfére. Prispeli k nej samotní vystavovatelia správnou mierou súťaživosti a najmä evidentnou láskou k plemenám, ktorým sa venujú.

Moja osobná rada je zorganizovať v budúcnosti klubovú výstavu na ľahšie dostupnom mieste s väčším priestorom pre kruh.

2) Koľkokrát ste posudzovali v Českej republike? Navštívili ste Českú republiku niekedy aj v roli vystavovateľa?

Myslím, že vaša výstava bola štvrtou alebo piatou, ktorú som mal možnosť posudzovať. Predtým, než som začal posudzovať, som ako vystavovateľ navštívil mnoho krajín a nechýbalo medzi nimi ani Československo.

3) Ako by ste zhodnotili kvalitu psov, ktoré ste posúdili v Chržíne?

Samozrejme na základe počtu prihlásených psov by sa nedal hodnotiť celkový stav chovu v českej republike, avšak rád sa vyjadrím ku psom, ktoré som posúdil. čo sa týka pyrenejských ovčiakov, mali nedostatky v type a navyše im chýbal pohyb typický pre toto plemeno. Pyrenejské mastiny ma milo prekvapili kvalitou, pričom najviac ma zaujala mladá fena (Altoaragón Barnaba, pozn. prekladateľa), ktorá sa stala víťazkou celej výstavy.

U plemena Pyrenejský horský pes vidím ten istý problém ako v mnohých krajínach, a to nedostatočný pyrenejský výraz, príliš rovný chrbát – absentujúca typická „construction montante“ nesprávny chvost. Niektorí jedinci ma však príjemne prekvapili svojimi nepochybnými kvalitami.

Ukázky správnej stavby hrbetu – „construction montante“

Estom du Comte de Foix

Štěně, 8 týdnů Copyright: Richard Capel

Ankara du Val de Montserrat

Emotion du Val de Montserrat

Rád by som upozornil na bojovnosť, keďže PHP je predovšetkým ochrancom. Toto plemeno odpradáva strážilo stáda, voči ktorým nemôže vykazovať agresivitu, malo by však vedieť tvrdo zasiahnuť proti škodcom a predátorom, avšak nesmie vykazovať známky agresivity voči ľuďom. Plemeno PHP je už v dnešnej dobe najmä rodinným psom, ktorý chráni majetok, miluje členov rodiny a domáce zvieratá.

4) Aké sú teda najčastejšie vady u PHP v súčasnosti?

Ako sa už čitatelia mohli dočítať pri mojej predošlej odpovedi, v súčasnosti plemeno PHP vyказuje pomerne veľké množstvo väd, ktoré, bohužiaľ, nebývajú dostatočne penalizované na výstavách. Hlavným nedostatkom, je nesprávne zauhlenie zadných končatín, čo spôsobuje nedostatky v pohybe. Taktiež musím poznamenať, že chybou, s ktorou sa stretávam sú i príliš malé oči, ktoré sú mylne považované za jeden z prvkov správneho pyrenejského výrazu. Žiaľ, u PHP sa vytráca typické nesenie chvostu – arroundera. V minulosti bol správny chvost nevyhnutný pre zadanie známky výborná. Keby sme mali toto pravidlo uplatniť dnes, toľko výborných by sa na výstavách nezadávalo. Môj osobný názor je, že rozhodcovia špecialisti sa v posledných rokoch zamerali najmä na hlavu a výraz, zabudlo sa však na správnu kosť, telo, ...

Ukázky správného zaúhlení zadních končetin

Alta Colina Jumm Jumm

Farouk Soum du Prat D'Ourey

5) Pri posudzovaní v Chržíne mnohokrát zaznelo slovné spojenie „nesprávne ucho“. Mohli by ste nám objasniť, čo ste tým konkrétne mysleli?

Správne ucho u plemena PHP je malé, trojuholníkového tvaru, nasadené v jednej línii s okom, malo by byť umiestnené plocho na hlave, teda nemalo by vyčnievať. Typické ucho dotvára správny pyrenejský výraz. Samozrejme pokiaľ je PHP v strehu, dvíha uši.

V Chržíne som mal možnosť vidieť u PHP uši, ktoré boli príliš veľké resp. príliš vysoko nasadené a tieto som označil v posudkoch ako nesprávne.

Ukázky správného nasazení ucha

Emotion du Val de Montserrat

Oorouk du Rocher

Valmont du Royaume d'Ursita

6) Čo by ste odporučili začínajúcim chovateľom? Aký je Váš názor na príbuzenskú plemenitbu?

Každému začínajúcemu chovateľovi a novému majiteľovi PHP odporúčam, aby sa zúčastňoval na výstavách, kde možno predpokladať vysoký počet prihlásených psov, aby tak jednoducho dostal správny typ do svojej mysle. Krásny veľký biely pes nie je vždy automaticky Pyrenejským horským psom. Chovatelia by mali mať taktiež záujem o históriu plemena a jeho pôvodné využitie. Chovatelia by sa nemali snažiť meniť plemeno pre komerčné účely. Pokiaľ sa chceme venovať kvalitnému chovu, musíme správne vyberať chovné páry a doslova sa pre chov obetovať. Pri výbere krycích psov musíme poznať okrem kvalít a predností aj vady, ktoré by mohli prenášať. Chovatelia by nemali kryť len so samcami, ktorých majú v chovateľskej stanici a mali by sa predovšetkým snažiť odstrániť nedostatky, ktoré majú vo svojom chove. V súčasnej modernej dobe už nie je také ťažké nájsť vhodného partnera pre naše feny ako tomu bolo v minulosti.

Pyrenejský horský pes je francúzskym plemenom, týmto vyzývam všetkých chovateľov, aby rešpektovali pôvodný typ a nemenili PHP na bieleho novofundlandského psa.

Čo sa týka príbuzenskej plemenitby, moja odpoveď znie áno, ale len za predpokladu, že bude slúžiť výlučne na to, aby boli chovatelia schopní s postupom času zachrániť správny typ PHP.

Nesmieme zabúdať ani na zdravotnú stránku v chove, v dnešnej dobe absolvujú chovní jedinci množstvo vyšetrení a v chove je množstvo ohraňčení, treba však dbať aj na to, aby nezanikol pôvodný vzhľad plemena.

7) Čo sa zmenilo od doby, keď ste začali posudzovať? Súhlasíte s názorom, že rozhodcovia nie sú dostatočne prísni?

V súčasnosti sa na výstavách doslova rozdáva veľké množstvo výborných. Znamka výborný znamená, že posudzovaný jedinec sa čo najviac približuje štandardu a pokiaľ je mu zadany i titul CAC je takmer totožný so štandardom plemena.

Tým, že rozhodcovia zadávajú na výstavách iba výborné, vlastne plemenu škodia, keďže výsledky výstavy by mali slúžiť ako isté kritérium pre chovateľov.

8) Aký je Váš konkrétny vzťah k pyrenejským plemenám?

V minulosti som sa venoval najmä pyrenejským ovčiakom a počas obdobia, keď bol predsedom francúzskeho klubu pyrenejských plemien RACP p. Guy Mansencal, som zastával funkciu tajomníka (*jednateľa – poznámka prekladateľa*) klubu.

9) Čo by ste na záver rozhovoru odporučili členom KPP?

Je úplne jedno, aké plemeno chováte, vašou Bibliou by mal byť štandard plemena, ktorý by ste mali mať vždy na pamäti. Žiadny chovateľ nemá právo meniť plemeno a chovať pre účely obohatenia sa. Dbajte na to, aby bol váš chov kvalitný aj po zdravotnej stránke a nepodliehajte rôznym módnym trendom. Pamätajte na to, že chováme z lásky a vášne pre plemeno a práve táto vášeň by nám mala slúžiť ako inšpirácia.

Překlad: Mgr. Peter Kapusta